

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2*

สุพรรณ พรหมภา^{1*} ไชยา ภาวะบุตร² ธวัชชัย ไพไหล³

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²⁻³อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*Corresponding author e-mail: Suphantiy@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความสัมพันธ์ อำนาจพยากรณ์และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่ มอร์แกน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 321 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 64 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ 64 คน และครูผู้สอน 193 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยค่าคุณภาพของแบบสอบถามทั้งหมด มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .486 – .807 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .985 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .587 - .882 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .976 ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .549 – .817 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .975 และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่า F-test การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน 5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6. ผลการวิเคราะห์หาค่าอำนาจพยากรณ์ มีค่าอำนาจพยากรณ์ 5 ด้าน พบว่า มี 4 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอีก 1 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 7. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ที่วิเคราะห์สรุปเป็นแนวทางพัฒนามี 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีจินตนาการ และด้านการมีความยืดหยุ่น

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; ประสิทธิภาพ; การบริหารงานวิชาการ

* Received: 26 February 2024, Revised: 12 April 2024, Accepted: 17 April 2024

Creative leadership of administrators that affects the effectiveness of academic administration in schools Under the jurisdiction of the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2

Suphan Prompa¹ Chaiya Pawabutra² Tawatchai Pailai³

¹Master of Education in Educational Administration, Sakon Nakhon Rajabhat University

²⁻³Lecturer of Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: Suphantiy@gmail.com

ABSTRACT

This research is to study compare relationships, predictive power, guidelines for developing creative leadership among administrators that affect the effectiveness of academic administration in schools. Under the jurisdiction of the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office, Area 2, the sample used Crejcie Morgan's table using a multi-stage sampling method. The sample consisted of 321 people, divided into 64 administrators, 64 heads of academic administration, and 193 teachers. The instruments were questionnaires, 5-level rating scales, Quality value of the entire questionnaire It has a discriminatory power value between .486 – .807 and a reliability value of .985. Creative leadership of executives It has a discriminatory power value between .587 - .882 and a reliability value of .976. Effectiveness of academic administration in schools It has a discriminatory power value between .549 - .817 and a reliability value of .975. and expert interviews. Statistics used included mean, standard deviation. F-test analysis, finding the simple Pearson correlation coefficient. and multiple regression analysis. The research results found that: 1. Creative leadership of executives Overall and each aspect is at a high level; 2. Effectiveness of academic administration in schools Overall and each aspect is at a high level; 3. Creative leadership of executives Classified by position status School size Work experience was found to be overall and in each area. There is a statistical significant difference at the .01 level; 4. Effectiveness of academic administration in schools Classified by position status Work experience found that overall and each aspect were significantly different at the .01 level, classified according to the size of the school. Found that there was no difference; 5. The results of the relationship analysis found that overall there was a positive relationship. It is at a high level of statistical significance at the .01 level; 6. Results of analysis to determine predictive power There were 5 aspects of predictive power. It was found that 4 aspects were statistically significant at the .01 level and 1 aspect was statistically significant at the .05 level; 7. Guidelines for developing creative leadership among executives The analysis summarized as guidelines for development has 5 aspects, consisting of consideration of the individual. Creativity Teamwork Imagination and flexibility.

Keywords: Creative Leadership; Effectiveness; Academic Administration

บทนำ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยมีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย การศึกษาไทยมีประวัติการพัฒนามาอย่างยาวนานและในปัจจุบันมีสถานการณ์ที่เป็นความท้าทายต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างมากมาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อด้านการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับความท้าทายที่เกิดขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษา การจัดการศึกษาของประเทศไทย ในปัจจุบันเป็นการจัดการศึกษาตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นการมุ่งสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในกระแสโลกาภิวัตน์ควบคู่ไปกับการยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership) เป็นพฤติกรรมและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมและแนะนำกระบวนการใหม่ ๆ อย่างเป็นระบบด้วยวิธีการใหม่ ๆ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิดการตอบสนองร่วมกันในกระบวนการเชิงริเริ่มสร้างสรรค์ ในการแก้ไขปัญหาและดำเนินงานตามสถานการณ์ต่าง ๆ มีมุมมองเชิงบวกที่ทำวิกฤตให้เป็นโอกาส สอดคล้องกับแนวความคิดของ Basadur ที่กล่าวว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการนำบุคคลอื่น (Leading people) อย่างมีกระบวนการ (Process) หรือมีวิธีการ (Method) ร่วมกัน มีการศึกษาปัญหาอย่างละเอียดและแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ ๆ (New solution) (Basadur, 2008)

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของการบริหารโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาและมีความสำคัญที่สุด ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไข อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น (ไทพนา ป้อมหิน, 2562)

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการเป็นระดับผลของความสำเร็จจากการบริหารเพื่อให้งานบรรลุ โดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ให้เป็นคนดีและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (ภาคภูมิ ทองลาด, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีพันธกิจในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพ คุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถและมีความเป็นเลิศ จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าโดยภาพรวมประสบปัญหาหลาย

ประการ เช่น ปัญหาการนำสื่อวัสดุอุปกรณ์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ปัญหาครูสอนไม่ตรงวิชาเอก ปัญหาครูมีภาระงานมาก การนิเทศติดตามไม่ต่อเนื่องปัญหาครูขาดทักษะในการใช้สื่อ เป็นต้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2, 2563)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นสารสนเทศในการกำหนดแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก
6. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน
7. เพื่อหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,868 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 181 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ 181 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,506 คน จากทั้งหมด 181 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 - 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43) จำนวน 317 คน ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 64 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ 64 คน และครูผู้สอน จำนวน 193 คน ทั้งหมด 64 โรงเรียนวิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แบบสอบถามเป็นแบบมีตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร จำนวน 6 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จำนวน 8 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 321 คน ใช้แบบสอบถามทั้งเอกสารและแบบสอบถามออนไลน์ และขอรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

4. ผู้วิจัยทำการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ได้แก่ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หาค่า IOC (Index of item objective congruence) ของแบบสอบถามโดยคัดเลือกแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปไว้ใช้ ซึ่งแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โดยรวมมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .587 - .882 ด้านประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยรวมมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .549 - .817 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โดยรวม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .976 ด้านประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยรวม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .975 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α - Coefficient) โดยมีค่าคุณภาพของแบบสอบถามทั้งฉบับ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .486 - .807 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .985

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานทั้งในภาพรวมและรายด้าน ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้การทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์ค่า F-Test แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) การเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการของ Least Significant Difference (L.S.D.) การหาค่าความสัมพันธ์ทางบวกการทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) การหาค่าอำนาจพยากรณ์ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) การหาทางแนวทางพัฒนาผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีค่าอำนาจพยากรณ์มาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ แล้วใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอเป็นรายชื่อเรียงลำดับตามความถี่มากไปหาน้อย

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร	ค่าสถิติ		แปลความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการมีความยืดหยุ่น (X_1)	4.42	0.52	มาก
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_2)	4.50	0.52	มาก

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร	ค่าสถิติ		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
3. ด้านการมีจินตนาการ (X_3)	4.36	0.54	มาก
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X_4)	4.42	0.52	มาก
5. ด้านการทำงานเป็นทีม (X_5)	4.46	0.51	มาก
6. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_6)	4.43	0.55	มาก
รวม	4.43	0.48	มาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล (\bar{X} = 4.58) และด้านการแนะแนวและการนิเทศการศึกษา (\bar{X} = 4.56) และอีก 6 ด้านที่เหลือ อยู่ในระดับมาก รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ค่าสถิติ		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น (Y_1)	4.44	0.53	มาก
2. ด้านการวางแผนงานวิชาการและการจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ (Y_2)	4.41	0.52	มาก
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล (Y_3)	4.58	0.43	มากที่สุด
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (Y_4)	4.38	0.54	มาก
5. ด้านการแนะแนวและการนิเทศการศึกษา (Y_5)	4.56	0.47	มากที่สุด
6. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (Y_6)	4.49	0.49	มาก
7. ด้านการประสานงานความร่วมมือ ส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการแก่ภาคีเครือข่าย (Y_7)	4.44	0.47	มาก
8. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (Y_8)	4.50	0.48	มาก
รวม	4.47	0.42	มาก

3.ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ที่ต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

3.1 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีจินตนาการ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล

3.2 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

3.3 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีจินตนาการ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล

4. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ที่ต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

4.1 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการวางแผนงานวิชาการและการจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ด้านการแนะแนวและการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการประสานงานความร่วมมือ ส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการแก่ภาคีเครือข่าย และด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

4.2 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

4.3 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ด้าน คือ ด้านการประสานงานความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการแก่ภาคีเครือข่าย ส่วนที่เหลืออีก 7

ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการวางแผนงานวิชาการและการจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ด้านการแนะแนวและการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .809 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ทั้ง 6 ด้าน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ทั้ง 8 ด้าน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม (Yt)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร	ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยรวม (Yt)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านการมีความยืดหยุ่น (X ₁)	.716**	สูง
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X ₂)	.703**	สูง
3. ด้านการมีจินตนาการ (X ₃)	.736**	สูง
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X ₄)	.744**	สูง
5. ด้านการทำงานเป็นทีม (X ₅)	.748**	สูง
6. ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล (X ₆)	.740**	สูง
โดยรวม (Xt)	.809**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ผลการวิเคราะห์หาค่าอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า ค่าอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ทั้ง 6 ด้าน มีจำนวน 5 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งทั้ง 5 ด้านสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน และในจำนวน 5 ด้านนี้ มี 4 ด้าน

ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการทำงานเป็นทีม (X_5) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X_4) ด้านการมีจินตนาการ (X_3) ด้านการมีความยืดหยุ่น (X_1) และอีก 1 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล (X_6) ซึ่งตัวแปรทั้ง 5 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ได้ร้อยละ 64.90 และมีความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .25092$ รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์หาค่าอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม (Yt)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.b	β	t	Sig.
ด้านการทำงานเป็นทีม (X_5)	.748	.559	.557	.617	.031	.748	20.102**	.000
ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X_4)	.788	.621	.618	.329	.046	.408	7.212**	.000
ด้านการมีจินตนาการ (X_3)	.799	.638	.635	.193	.049	.250	3.929**	.000
ด้านการมีความยืดหยุ่น (X_1)	.804	.647	.643	.135	.048	.168	2.789**	.006
ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล (X_6)	.809	.654	.649	.131	.052	.172	2.503*	.013

R = .809 R² = .654 Adjusted R² = .649 a = 1.358 S.E.est = $\pm .25092$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ที่นำมาวิเคราะห์และแจกแจงความถี่ จำนวน 6 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า มีจำนวน 5 ด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ที่จำเป็นต้องพัฒนา คือ ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล (X_6) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X_4) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_5) ด้านการมีจินตนาการ (X_3) และด้านการมีความยืดหยุ่น (X_1) ตามลำดับ ส่วนอีก 1 ด้านที่เหลือ คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_2) ไม่มีอำนาจพยากรณ์ จึงนำค่าอำนาจพยากรณ์ทั้ง 5 ด้าน มาสังเคราะห์ข้อมูลจัดทำแบบสัมภาษณ์ นำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สรุปเป็นแนวทางพัฒนา

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระเทพ พัทพรม (2566) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และอีก 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณิศา อัครเนตร (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัย ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระเทพ พัทพรม (2566) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมพบว่าแตกต่างกัน

3.2 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซูไฮรี มะลีเป็ง (2565) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า จำแนกตามตัวแปรเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3.3 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติภูมิ เทพคำ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 พบว่า จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ที่ต่างกัน ผลการวิจัย ดังนี้

4.1 เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐดนัย วงษาเนา (2564) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนมพบว่า จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

4.2 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา แก้วมะ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขนาดโรงเรียน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ส่วนอีก 7 ด้านที่เหลือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภมาส ราชวัตร (2564) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบึงกาฬ พบว่า จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผลการวิจัยพบว่า โดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภมาส ราชวัตร (2564) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบึงกาฬ พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ผลการวิเคราะห์หาค่าอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ค่าอำนาจพยากรณ์ที่นำมาวิเคราะห์ทั้ง 6 ด้าน มีจำนวน 5 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ได้ร้อยละ 64.90 และมีความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .25092$ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐดนัย วงษาเนา (2564) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนมพบว่า มีจำนวน 5 ด้านที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีความยืดหยุ่น และด้านการมีจินตนาการ ตามลำดับ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความสามารถในการเรียนรู้ ศึกษาข้อมูลในด้านต่าง ๆ มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาปัจจุบัน จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรคของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดีแล้วนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ มีการมอบหมายหน้าที่ จัดทำคำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงานของบุคลากร และปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างชัดเจน ให้ความสำคัญอิสระในการทำงานและอยู่บนพื้นฐานของกฎระเบียบวินัยของทางราชการ ให้เกียรติยกย่องชมเชยให้กำลังใจ มีความไว้วางใจและเชื่อมั่นในทีมงาน มีการประชุมปรึกษาหารือกันและมีการพัฒนาทีมงานอย่างต่อเนื่องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ร่วมกันทำงานจนสำเร็จบรรลุเป้าหมาย

1.2 จากผลการวิจัย พบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับ ดังนี้ คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล และด้านการแนะแนวและการนิเทศการศึกษา ส่วนข้อที่เหลือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านที่ควรนำมาพัฒนา คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการและการจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดและประเมินผลเพื่อให้ครูมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีการแนะแนวและการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาใช้ในการจัดการศึกษา ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีการประสานงานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย มีการนำภาคีเครือข่าย ภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ประกอบการ ชุมชน และหน่วยงานอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านวิชาการในโรงเรียนตามความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ของหน่วยงานสังกัดอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาตัวแปร ด้านความไว้วางใจ ด้านการแก้ไขปัญหา ด้านแรงบันดาลใจ ด้านความสามารถในการปรับตัว ที่สังเคราะห์องค์ประกอบได้มาศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน เพื่อหาผลการวิจัยใหม่ ๆ มาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมากขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างอื่นเพิ่มเติม เช่น ศึกษาในเทศก์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อที่จะได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเชิงประจักษ์ในการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

2.4 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาและให้ได้ข้อมูลเชิงลึกของการวิจัย ควรนำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล มาขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติในการบริหารโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอน ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความสามารถในการเรียนรู้ศึกษาข้อมูลในด้านต่าง ๆ มีการคิดวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรคของสถานศึกษา มีความไว้วางใจและเชื่อมั่นในทีมงานประชุมปรึกษาหารือกัน ร่วมกันทำงาน จนสำเร็จบรรลุเป้าหมายสร้างบรรยากาศในการทำงานเพื่อส่งเสริมให้มีการเห็นคุณค่าของการทำงานร่วมกันให้เกิดียกย่องชมเชยให้กำลังใจในโอกาสที่เหมาะสม มีการมอบหมายหน้าที่ จัดทำคำสั่งการปฏิบัติงานของบุคลากรและปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการเรียนรู้ของนักเรียนให้ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าใจอย่างชัดเจน รวมถึงการกำหนดเป้าหมายเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการมากกว่าด้านอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ควรนำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม โดยที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการมอบหมายหน้าที่ จัดทำคำสั่งการปฏิบัติงาน

ของบุคลากรโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการคิดวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา จุดอ่อนจุดแข็ง โอกาส อุปสรรคของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์พันธกิจของสถานศึกษา นำมากำหนดเป้าหมายเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องให้ความไว้วางใจและเชื่อมั่นในทีมงาน ร่วมกันทำงาน ให้สำเร็จบรรลุเป้าหมาย สร้างบรรยากาศในการทำงานส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกัน ให้เกียรติยกย่องชมเชยให้กำลังใจในโอกาสที่เหมาะสมด้วยความเสมอภาคและยุติธรรม

เอกสารอ้างอิง

- จิตติภูมิ เทพคำ. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา.
- จิตรา แก้วมะ. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชูไธรี มะลิเป็ง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ญานิชชา อัครเนตร. (2566). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐดนัย วงษาเนา. (2561). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ไทพนา ป้อมหิน. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม.
- ภาคภูมิ ทองลาด. (2561). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- วีระเทพ พัฒพร. (2566). *ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศุภมาส ราชวัตร. (2564). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564*. นครพนม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2545 - 2559*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- Basadur, M. (2008). Leading Other to Think Innovatively Together: Creative Leadership. *Journal of The Leadership Quarterly*, 15(1), 103-121.